

Месеца августа, у 16. дан.*¹

Спомен преподобног оца нашег Рафаила Банатског.*²

Преподобни отац Рафаило живљао у 16. и 17. веку. Подвизаваше се богоугодно и дуго у светој лаври Српској Хиландару на Атонској Гори. У то време манастир Хиландар имађаше по Српским земљама више својих манастирских метоха, међу којима и један метох у Банату, на простору данашњег града Зрењанина.*³ Тај метох је по свој вероватноћи Хиландар добио у свој посед у време Српског деспота Стефана Високог (Лазаревића),*⁴ који је био добио место звано Бечкерек у лични посед од угарског краља Сигисмунда.*⁵

У овај дакле манастирски метох би послан од Хиландарског братства преподобни отац Рафаило ради неког манастирског послушања. Дошавши у Банат, преподобни се настанио тамо за неко време на месту где се данас налази црква Вавдења Пресвете Богородице (а то је место од најстаријих времена познато у Зрењанину као манастир). Овде се свети Рафаило строго подвизаваше, не само у вршењу наложеног му манастирског послушања, него и у свим богоугодним подвизима монашког живота, особито у подвигу молитве и поста. Живео је у једној малој колиби направљеној од обичне трске, и ту се и престадио мирно у Господу.

Због његових многих и само Богу познатих подвига и врлина, Господ га посетио благодатним даром чудотворства, које се особито пројавило по престадијењу преподобнога.

Престадио се преподобни Рафаило и био погребен на оном месту где се данас налази мала црквица њему посвећена, то јест на југоисточној страни олтара велике Вавдењске цркве у Зрењанину. На том месту је ускоро по престадијењу преподобног Рафаила била подигнута најпре мала капелица, па је касније услед рушења она поправљана и проширивана.*⁶

Одмах по престадијењу светог Рафаила побожни народ овога краја почео је долазити на гроб преподобнога, особито по досељењу бројнијег Српског живља у ове крајеве (после сеобе 1690. године). Верници и данас долазе у црквицу светог Рафаила и ту доводе своје болеснике, који онда преноће у капелици и ту им се чита Рафаилова молитва, од чега по вери њиховој бивају исцељења.

¹ Може се читати као Синакарско житије на своме месту, после 6. Песме канона. (Примедба приређивача)

² Узето из „Житија светих за месец август“ Ј. Поповића, стр. 288-290. (Примедба приређивача)

³ Зрењанин се раније звао Бечкерек и Велики Бечкерек, а једно време Петровград.

⁴ Владао Српском земљом од 1393. до 1427. године. Његов свети спомен 19. јула.

⁵ И данас се једно предграђе Зрењанина зове „Деспотовац“, а постоје и рушевине једног утврђења из доба деспота Стефана.

⁶ Данашња шестоугаона црквица над гробом преподобног Рафаила, подигнута је 1826. године, а грађена је на темељима старе капелице.

У манастиру пак Хиландару, у олтару саборног храма, налази се једна старија икона преподобног оца Рафаила, на чијој се задњој страни налази овај натпис: „Овај Свети Рафаил, родом Србин, свештеноинок Хиландарски, послан на пут на манастирско послушање у Банат, и тамо се престави, и прослави га Бог чудотворењем од чесних његових моштију онима који му долазе са вером“.

Молитвама преподобног оца нашег Рафаила Хиландарског, светитеља Банатског, нека Господ помилује и спасе све нас. **А**мин.

